

Kako je organizirano delo na kmetijskem posestvu Vukovar

Kmetijsko posestvo Vukovar je uvedlo novo delovno organizacijo v živinoreji že l. 1952, v poljedelstvu pa l. 1955. Vsako novo gospodarsko leto je prineslo tudi nove rezultate in vse bolj dokazovalo prednosti nove delovne organizacije in novega nagrajevalnega sistema. O novem načinu nagrajevanja na tem posestvu je »Naša skupnost« nekoč že pisala. V živinoreji je nagrada delavcev odvisna od količine mleka, od kilogramov živinskega prirasta itd. Plače kmetijskih delavcev, ki delajo v poljedelstvu, so prav tako odvisne od proizvodne enote.

Razumljivo je, da se to nanaša samo na tiste delavce, ki neposredno sodelujejo v kmetijski proizvodnji, katerih delo je mogoče tako zmeriti. Zaslužki vodilnega in strokovnega osebja, nadalje delavcev v delavnicah in podobno pa so vezani na višino realiziranega bruto dohodka.

Novi nagrajevalni sistem, s katerim je bila usklajena vsa delovna organizacija, je pokazal že doslej številne prednosti. Naj navedemo nekaj podatkov o njegovih rezultatih. Z uvedbo boljše delovne organizacije in novega nagrajevalnega sistema so ob postopni mehanizaciji proizvodnje zmanjšali število stalnih delavcev od 454 na 250. Zaslužki delavcev na tem posestvu stalno naraščajo: v razdobju l. 1952 do 1954 so znašale mesečne plače v povprečju 7500 din, v l. 1955 9900 din, lani pa 10.500 dinarjev (glej risbo). Povprečna plača na večini drugih kmetijskih posestev v Slavoniji pa se giblje okrog 7000 din na mesec. To povečanje je predvsem rezultat naraščanja proizvodnje in delovne storilnosti.

Od l. 1952 do 1956 se je povečal bruto proizvod na kmetijskem posestvu Vukovar od 285 milijonov dinarjev na leto ali od 81.000 na 151.000 dinarjev na hektar. V teh razdobjih se je dobiček gibal takole:

	V milijonih
leta 1952—1954	2,5
leta 1955	34
leta 1956	52

Porast delovne storilnosti je razviden iz naslednjih podatkov. Za pridelek stota

pšenice so l. 1952 potrošili 6,8 delovnih ur, l. 1955 4,9 ur, lani pa le 4 ure. Delovni čas za pridelek stota koruze se je zmanjšal od 11 na 6,4 ure, v pridelovanju konoplje pa od 6,4 na 3,6 ure.

Opisani uspehi v povečanju proizvodnje in delovne storilnosti so rezultat boljše mehanizacije, nove delovne organizacije in v znatni meri tudi uvedbe novega, bolj izpodbudnega načina nagrajevanja. Da bi bila slika še bolj popolna, naj navedemo še nekaj podatkov.

Kmetijsko posestvo Vukovar ima 5500 hektarov zemlje, 600 goved, specializirano pa je za semensko pridelovanje žita in koruze. Zasadilo je 150 ha novega plantažnega vinograda, v katerem uporablja novo sodobno mehanizacijo. Potrebno je poudariti, da je imelo prej to kmetijsko posestvo 25 traktorjev 11 različnih tipov, sedaj pa ima 53 traktorjev le petih različnih tipov. Z uvajanjem mehanizacije se je število konj zmanjšalo od l. 1952 do danes od 150 na 40 vpreg. Kmetijsko posestvo je zgradilo konopljarno, v kateri dela presežek delovne sile, ki je nastal z uvedbo mehanizacije. Del te delovne sile dela tudi v intenzivnem vinogradništvu, katerega prej v takem obsegu ni bilo. Razen tega so iz lastnih sredstev ustanovili na enem izmed posestev popolnoma mehanizirano mlekarско zadrugo. Vse to je prispevalo k tako uspešnemu poslovanju kmetijskega posestva Vukovar.

Kooperacija zadrug z individualnimi kmetovalci v niškem okraju

Kooperacija zadrug z individualnimi kmeti se v niškem okraju čedalje bolj širi. Individualni kmetje čedalje bolj grupirajo svoja zemljišča zaradi skupne obdelave, za kar sklenejo pogodbe z zadrugo. Na teh posestvih delajo zadržni stroji, zadržni strokovnjaki pa nudijo zadržnikom strokovno pomoč pri obdelovanju zemlje. Zemlja ostaja še naprej lastnina zadržnikov.

IZ LISTOV IN BILTENOV

Bilten tovarne papirja na Reki izhaja enkrat na mesec. Tiskajo ga v toliko izvodih, da ga dobi skoraj vsak drugi delavec in služi kot material za razpravljanje v kolektivu in na zasedanju delavskega sveta. V aprilski številki objavlja Bilten analizo poslovanja ekonomskih enot v marcu l. 1957 (Oktober lani so v tej tovarni uvedli obračun po ekonomskih enotah.) Tako navajajo za neko ekonomsko enoto (l. stroj):

Izpolnila je plan, ki je določal 110 ton, s 127 tonami ali s 115 odstotki, po vrednosti pa s 27.715.000 din, medtem ko je bilo planiranih 24.260.400 din.

Efektivnih strojnih ur je bilo 578,5, medtem ko jih je bilo s planom določenih 568. Zastojev je bilo za 45,5 ur ali 7,5 odstotka, planiranih pa 8,5 odstotka. Prazničnih ur je bilo 216, torej je znašala delovna storilnost 102 odstotka.

Ekonomska enota je realizirala skupni prihodek 1.882.800 din, od tega pri materialu 112.100 kar izhaja iz boljše faktorja polnitve in znižanja odpadkov.

*

Kmetijske zadruge valjevskega okraja so lani investirale iz svojih družbenih sredstev nad 100 milijonov dinarjev, in to pretežno v kmetijske stroje, sadne nasade, živino in go-

spodarska poslopja, kar je v primerjavi s prejšnjimi leti velik korak naprej v investiranju v kmetijstvo. Letos so zagotovljena znatna sredstva, ki bodo znašala okrog 500 milijonov dinarjev.

V kmetijske zadruge se je v l. 1956 in v prvem tromesečju letos včlanilo novih gospodarstev in članov gospodarstev 3469, kar znaša v odstotkih nad 50 odstotkov vseh kmetijskih gospodarstev v okraju, medtem ko je bilo v l. 1955 včlanjenih 38 odstotkov gospodarstev.

(Iz poročila na okrajni zadržni konferenci v Valjevu)

»Napred«-Valjevo
Okrajni odbor SZDLJ

*

Ni minilo niti mesec dni od napovedanih tekmovanj v senjško-resavskih rudnikih v čast prvega kongresa delavskih svetov Jugoslavije, pa so se že pokazali rezultati in uspeh kakršnega niso zaznamovali od obstoja tega podjetja. Proizvodni plan je bil realiziran z 39.900 tonami, kar pomeni da je bilo proizvedenih 8.100 ton nad planom. Po rudnikih je ta presežek razdeljen takole: Senjski rudnik je dal 400, Ravna Reka 4.700, Resava pa 3.000 ton premoga preko plana.

»Novi pute«-Svetozarevo
Okrajni odbor SZDLJ

Na tej osnovi so lani zasadili največ novih plantažnih vinogradov in sadovnjakov. V vasi Mozgovci se je na primer združilo 95 gospodarstev, ki urejajo plantažni vinograd na 25 hektarih površine. Prav tako zasaja okrog 70 gospodarstev plantažni sadovnjak na 22 hektarih zemlje.

Zadruge so prav tako sklenile veliko pogodb z individualnimi proizvajalci za uporabo strojnega parka na njihovih posestvih. Tako ima zadruga v Trnovu pogodbe za preoravanje okrog 100 hektarov zasebnih posestev. Od 380 gospodarstev, kolikor jih šteje ta zadruga, jih je sklenilo pogodbe okrog 240, in to v različnih kooperativnih oblikah. Na področju te zadruga se je naglo povečala uporaba umetnih gnojil: lani je znašala okrog 120 kilogramov na hektar obdelovalne zemlje, medtem ko je znašalo povprečno v vsem okraju le 19 kilogramov na hektar.

Nerentabilni obrati v zadrugah zaječarskega okraja

Zaječarski okraj ima okrog 100 zadrug, od katerih jih je 89 splošnih, druge pa so specializirane. Zadruge čedalje bolj povečujejo odkup kmetijskih pridelkov, pri čemer so v l. 1956 dosegle največji dobiček. Po drugi strani pa so imele izgube pri bifejih in različnih drugih podobnih nerentabilnih obratih. Po podatkih okrajne zveze je v zadrugah tega okraja 157 nerentabilnih obratov, ki živijo na račun drugih. Na rentabilne obrate odpade 82% vseh izgub. Skoraj 10 milijonov so zadruge izgubile pri bifejih in drugih podobnih obratih. Se več, število nerentabilnih obratov se ne zmanjšuje, temveč se je v l. 1956 v primerjavi z l. 1955 še celo povečalo.

ZADRUŽNI PROMET SE JE POVEČAL DOBIČEK PA JE SE VEDNO MAJHEN

Lani se je povečal skupni promet v zadržnih okraja Jajce v primerjavi z l. 1955 za 21,7 odstotka. V l. 1955 je znašal skupni promet 654 milijonov dinarjev, od tega pa je na kmetijske pridelke odpadlo le 9,3 odstotka. V l. 1956 pa so realizirali promet v višini 821,3 milijona dinarjev, od tega znaša promet s kmetijskimi pridelki okrog 22 odstotkov.

Čeprav se je promet v zadrugah povečal, posebno promet s kmetijskimi pridelki, je realizirani dobiček še vedno majhen. Osemnajst zadrug tega okraja je imelo le 8,2 milijona dinarjev dobička, medtem ko je sedem zadrug končalo poslovanje z izgubo, ki znaša 2,6 milijonov dinarjev. Dobrišen del izgub je v zvezi z bifeji in celo s trgovino z industrijskim blagom.

Na področju okraja Jajce dela šest agronomov in 14 kmetijskih tehnikov. V zadržnih pa delajo od teh le trije tehniki. Kadri v zadrugah nimajo najnujnejše strokovne izobrazbe: od 202 delavcev in uslužbencev, ki so zaposleni v zadrugah, jih 25 nima osnovne šole, 160 jih ima le osnovno šolo, zelo majhno število pa ima kakšno srednjo in višjo izobrazbo. Od 25 zadržnih upravnikov jih ima 25 le osnovno šolo.

Kljub takemu stanju pa v zadrugah ne posvečajo dovolj pozornosti dajanju stipendij strokovnim kadrom, kakor so agronomi, komercialisti itd., ki so zadrugam nujno potrebni.